వరద వెల్లువ

వానలు కురిశాయి. సెలయేర్లుసాగి, నదిలో కలిశాయి. ఏరు ఒడ్డు కూల్చుతూ చెట్లు పెకలించి, వరదలో వండలాది ప్రాణులను కలుపుకొని పుప్పొంగి పోతూ హోరుమంటూ దిగువకు దిగజారిపో తూంది. అది ఉవ్వెత్తుగా పొంగిన వరద వెల్లువ!

తెలతెల వారే సమయం! దిగువున ఒక గ్రామంలో తెప్ప లతో యీది కర్రలు తీసేవాళ్ళలో ఒకడు కర్ర అనుకొని శవాన్ని

ముట్టుకున్నాడు. ఒళ్ళు జలదరించింది! ఒడ్డుకు ఆయాసంతో చేరుకున్నాడు. ఆ శవం అలా కొట్టుకొని పోతూ పోతూ ఆ గ్రామానికి దక్షిణంగా రెండు మైళ్ళల్లో ఉన్న పర్రలో ఒక తుప్పకు చిక్కుకుంది. ఏటి సత్తువను యేటియైన జంధి లాగుకున్నది. సాయంత్రం అయేసరికి వరద నీరు తగ్గ నారంభించింది. తెల్లవారేసరికి ఆశవం ఆగిన చోట లేదు. రాత్రంతా నక్కలే కాక, తెల్లారేసరికి రాబందులుకూడా కొల్లలుగా చేరి ఫలహారం చేశాయి. మిగిలింది అస్థిపంజరం. పర్రలో చేరి చెత్తను పూడ్చుకొనటానికి వెళ్ళిన వాళ్ళలో సంచలనం బయలుదేరింది. గ్రామాధికారుల చెవులకు యీ వార్త చేరగానే పోలీసులు రావటం జరిగింది!

ఈ యెముకలగూడు శవపరీక్షకు పట్నం పోయింది.

"అయ్యో! పాపం! ఎంత పెద్దింటి యిల్లాలో! కాలుజారి పడి వుంటుంది. బలవంతం చావైతే నగలన్నీ యెందుకు పెట్టుకుంటుంది....." ఇలా వూళ్లో తలోలా అనుకున్నారు. ఆమెనుగురించి వారంరోజుల వరకూ మనిషో వార్త తెచ్చేవారు. అన్నీ నమ్మదగ్గట్టుగానే వుండేవి.

పోలీసు స్టేషనుకు మొగుడన్న మనిషి రాగానే అసలు సంగతి ఆయనద్వారా కాకండా వెంటవున్న వారి వలన తెలిసింది.

"ఆ మొగాడు....రామ రామ! ఆ యేడుపు....చూడలేం! అంతటి వాడి పరువు పూర్తిగా తియ్యాలనే నగలతో యీపని చేసిందిగా!"

"అలాంటి దానికి యిలాంటి చావురాక మంచి చావొస్తుందా?"

ఇలా మనిషిలా అనుకున్నారు. విన్నవాళ్ళీ వృదంతాన్ని మరికొందరితో చెప్పుకున్నారు. ఆ కొందరు మరి కొందరితో చెప్పారు. ఇప్పటికి ఆ చుట్టుపట్ల యేఅడది దిగజారినా యీమె కథే చెప్పుకుంటారు!

ఆమె పేరు రాజమ్మ. మహారాణికి వుండే ఠీవితో, శరీరం పొందికగా వుండేవి. ఆ కళ్ళల్లో యేదో గంభీరమైన మెరుపు. ఆ శరీరచ్ఛాయలో పగడపురంగు కలిసింది! పెద్దింటిపిల్ల, తండ్రికి నూరెకరాల పొలం-ఒక్కర్తే కూతురు. అత్తవారి ఆస్తి రెట్టింపు, భర్త ఉదారుడు. చెయ్యి చాచకుండా యిచ్చినదాత. ఏ సత్కార్యంలోనైనా తనే! పొలంగట్టున నిల్చున్నాడంటే యెడ్ల జతలు కూడా నమ్రతతో వుత్సాహంతో పనిచేసేవి. ఆ శాంత గంభీరస్వరం ఆలించి పాటించే వారే అందరూ! అలాంటి ముకుటంలేని మహారాజు భార్యగా వచ్చింది. యిద్దరుబిడ్డల తల్లి అయింది. అయినా ఆమె నిత్య యౌవని—లోతైనా చెరువుమధ్యలో పద్మంలా ఆమె యెవరికీ అందలేదు—బహుశః భర్తకుకూడా నేమోనని కొన్నాళ్ళకిగానీ అతడు పోల్చుకోలేకపోయాడు.

పైకి పద్మంలా అగుపించినా లోపల గట్టి కాడలా ఆమెలో యేదో కఠినత్వం, ఆ దిగువ బురదలా యేదో మలినం....ఆమె హృదయంలో దాగుంది. పురుషుల మీద ఒక నీరసభావం ఏర్పడింది. తనకు తెలియని గర్వం ఆమెకు వెగటుగా అంటుకుంది.

బ్రతుకు తెరువుకోసం చేపలు పట్టడానికి చెరువు మధ్యకు చేరిన జాలరివానిలా సిమ్మన్న వీళ్ళ యింటిలో నౌఖరుగా చేరాడు ఇద్దరు పిల్లల తండ్రి. పెళ్ళాం సన్నంగా నల్లగా పెద్దబుట్టలాంటి

తలతో అసహ్యంగా వుంటుంది. వ్యవసాయపు కూలిపని చేసుకొని ఆమె, భర్త యీ పెద్దయింటిలో నౌకరీ చేసి, తెచ్చుకున్న ధాన్యంతో కాలంగడపాలి. సిమ్మన్నకు ప్రక్కవాడేమనుకున్నది అక్కర్లేదు. ఒకడి జోలికిపోడు — ఒకడిచేత ఒకమాట అనిపించుకోడు. మొగవాళ్ళకుండే పౌరుషాలులేవు, మోటుదనంలేదు. బహు నెమ్మదైన మనిషి. ఇంటియజమాని వీడి వినయాన్నీ మంచినీ గౌరవించాడు. ఎవరికీ యివ్వని స్వాతంత్రం ఇచ్చాడు. ఇంటి యిల్లాలికి, సిమ్మన్నలో మిగతా మగవాళ్ళలో లేని అందమేదో అగుపించింది. ఇన్నాళ్ళూ తను కోరుకున్నదేదో దొరికినట్లు, ఎదురుచూస్తున్న మనిషి వచ్చినట్లు, స్త్రీమూర్తి అయిన ఆమె కంటికి సిమ్మన్నలో గోచరించింది —

పద్మం, కోరిజాలరివాని భుజానికి తాకింది. బ్రతికిన బ్రతుకు తలుచుకుని జాలరి అది తప్పించుకొని చేపలు పట్టుకోసాగాడు. బాగా పిప్పారి భ్రమ పెట్టింది ఆ ముగ్ధ. ఆ అందాన్ని చూడగానే జాలరిలో దాగున్న, అణుచుకుంటున్న రసానుభూతి పొంగి పొరింది. అప్పటికీ ప్రయత్నించాడు కాని యెదురీద లేకపోయాడు. అప్యాయంగా ఆ పువ్వు తాకి చేతులలో చుట్టివేశాడు. హృదయానికి హత్తుకున్నాడు. తుమ్మెద ఝుమ్మంటూ వచ్చి వెంట తరిమింది. ఆలుబిడ్డలను, బ్రతుకు తెరువును మరచిపోయి ఖిన్నవదనంతో చెరువు గట్టు మీద సమయంకోసం వేచివున్నాడు. చీకటిపడింది. తుమ్మెద అప్పటికిగానీ పద్మాన్ని వదల్లేదు. మెల్లగా చెరువులో దిగి యీదుకుంటూ వెళ్ళాడు. నక్షత్రపు వెలుగులో అర్ధనిమీలితనేత్రయై యెదురు చూస్తున్న ప్రేయసి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. ఆమె యేడ్చింది. ఆ

మొదటాటు సహించరానిది. నెమ్మదిగా అన్నది. "చూడు యీ చెరువులో బురదా, తుప్పలూ, ఎండ్రలూ, కప్పలూ, జలగలూ, తప్పించి యింకేమీ లేవు. నీ వెంతకాలం యీలోతైన నీటిలో యీ జలచరాలమధ్య యీదుకొని వుండగలవు? అందరికీ యీనీరూ, యీగాలీ, యెంతో గొప్పలావున్నా నాకు మాత్రం అసహ్యం అయింది. పదపద యెక్కడికో పోదాం ...స్వతంత్రంగా నీతో వుండగల చోటికి పోదాం;" అంది. చీకటి భయంగా వుంది. ఏసమయంలో యే జంతువైనా హాని చెయ్యవచ్చు. కోరి వలచి వస్తోంది సుందరి—ఎన్ని జన్మలెత్తాలి యిటువంటి పుష్పాన్ని స్పృశించడానికి? పువ్వును కాడతో బురదనుంచి పైకెత్తాడు. చుట్టూ నీరు కల్మషమైంది. ప్రక్కనేవున్న రెండు మొగ్గలు కావు మన్నాయి. పువ్వును పట్టుకొని ఒక మారుమూలలో వున్న కుగ్రామానికి తీసుకపోయి ఒక గృహంలో దాచాడు. ఆ అందాన్ని అనుభవించాడు. రానురాను పువ్వు వాడిపోజొచ్చింది. ఆ కంటికి పసందుగా అగపడటం లేదు. జాలరికి పెళ్ళాం పిల్లలు జ్ఞాపకం వచ్చారు. కొల్లలుగా చేపలు యిచ్చి అభిమానం చూపించిన ఆ చెరువు జ్ఞాపకం వచ్చింది. అయ్యో ఆ చెరువుమధ్యలో అంత అందంగా వున్న పువ్వునా నేను పీకివేశానని మధన పడసాగాడు. తిరిగి ఆ పువ్వును ఆ చెరువులో వేసి క్షమాపణ వేడుకోవాలనుకున్నాడు తన వునికి. ్రతో వెవోయే ఒక మనిషికి తెలియజేశాడు.

ఒకనాడు తెల తెలవారు సమయాన్ని యింటిముందు జోడెడ్ల బండి ఆగింది. ఆమె అంపులోనుంచి దిగిన భర్తను, పెద్దలను, తన బిడ్డలను చూచింది. సిమ్మన్న గజగజ వణక నారంభి

చాడు. ఆమె కళ్ళు పగడాల్లా మెరుస్తున్నాయి. మనసును పాషాణం చేసుకుంది. అమ్మా అంటూ క్యారుమని పిల్లలు దగ్గరకు పరుగెత్తుకొచ్చారు. ఆ రాయి కదల్లేదు. మెదల్లేదు. ఆ దృశ్యం చూసిన సిమ్మన్నకు కళ్ళల్లో నీళ్ళు గిర్రుమని తిరిగిపోయాయి. ఆ పద్మం కాగితంతో చేసి యెవరో చెరువులో వేసి తనను మభ్యపరచినట్లనిపించింది. ఆమె భర్త పిల్లలను చేరదీసి "ఇంకా ఇంటికి రావా?" అన్నాడు. ఆ గొంతుకలో మర్యాద వుట్టిపడుతోంది. ఊర్లో ప్రజ మూగిపోయారు. "రాను," అంది రాజమ్మ కటువుగా. భర్త కాస్త దగ్గిరగా జరిగి "నన్ను గురించి కాదు. ఆరోజునుంచీ యీ పిల్లల యేడుపు వినలేకపోతున్నాను అన్నీ యివ్వగలను గానీ.. తల్లిప్రేమ యివ్వగలనా....వీళ్ళమీదైనా కనికరం చూపించి తిరిగి రావా రాజమ్మా?"

అతని మర్యాద, ఓరిమి, ఆమెకు కనిపించలేదు. వినిపించలేదు. "అన్నీ వదులుకొనే వచ్చాను. నీ వెవ్వరో నే నెవరో....!" అంది.

"అంతేనా...." అన్నాడు.

అతని మాటలా పాషాణాన్ని కరగించకపోగానే ఆ గుంపులో ఒక వయసు మళ్ళిన వ్యక్తి ముందుకు వచ్చి "ఇల్లు వదలిన యిల్లాలు, చెట్టు వదలిన కోతీ ఒకటమ్మా! అన్నిటికీ సెహించిన అమా రాజుకా యెదరాడతావు...?"

ఆమె యెర్రగించి చూసింది. శరీరమంతా పౌరుషంతో మండుకుపోతూంది. "నాకు వీళ్ళెవరూ తెలీదు. నాకు తెలిసిన వాడు అదుగో... వాడొక్కడే....మీరంతా పొండి.... పోతారాలేదా?" అమె

కసిరి వేసింది. ఆమె నిప్పులు కక్కుతూంటే సిమ్మన్నకూడా త్రుళ్ళి పడి భయపడ్డాడు. ఆ ముదుసలి గంభీరమైన గొంతుక మళ్ళీ వినిపించింది. "ఓ అమ్మీ! ఇప్పుడు ఒళ్ళు బిఱంకతో వున్నావు. నీ కేమి తెలిసిరాదు. దేవుడూ లేడు! నీతీ లేదంటావ్! కాస్త వాడిపోగానే నీ దరికి పీడూ చేరడు. ఎక్కడో మూరుమూలల్లో గతిలేక చచ్చి నక్కలచేత, కుక్కలచేత, రాబందులచేత పీకించుకుంటావ్!"

"నేను చచ్చాక నాకేమైతేనేం? నేను చూడొచ్చానా? నాకు సిమ్మన్నతో నే బ్రతుకూ చాపూనూ! వాడి చేతులతో నన్ను పొడిచినా నేను సంతోషంగా చచ్చిపోతాను. ఈ లోకంలో వాడొక్కడు తప్పించి నాకింకెవరూ లేరు."

అంటూ ఆమె అక్కడనుంచి గబగబ కదిలిపోయింది. చుట్టూ మూగినవాళ్ళు "ఛీ ఛీ" అన్నారు. తుప్పున వూశారు. "అది మనిషి కాదు పశువు!" అన్నారు. "దానికైనా కొంత నీతుంటాది. దీనికి లే" దన్నారు. నానా దుర్భాషలూ ఆడారు. ఒక మూల తల పట్టుకొని కూర్చుండిపోయిన యజమానిని చూడగానే సిమ్మన్న దగ్గరగా పోయి కాళ్ళు పట్టుకొని వల వలా యేడ్చేశాడు.

"నా నౌఖరుగా వుండొద్దు నాతో సరిసమానంగా వుండు," అన్నాడు. సిమన్న గతుక్కుమన్నాడు. అతని పాదాలొత్తడానికి పనికొస్తాడా తను. యెన్ని అంతస్థులు తేడా!

"నీకు కొంతపొలం యిస్తాను. దున్నుకొని హాయిగా బ్రతకండి!"

ఈ మాటలు సంతోషంతో పాటు భయాన్ని రేకెత్తించాయి. ఎందుకో గుండె దడ పట్టుకుంది. యీ భూమి యిచ్చి తన పిల్లా పాపతో బ్రతకమనలేదే! ఈమెతోనా? ఈ రాయితోనా తన కాపరం? వద్దని చెప్పబోయాడు. చెప్పలేకపోయాడు. అంతదూరంలో వున్న ఆమెను చూడగానే తనకు భయంవేసింది. సివంగిని చూచినట్లయింది. మొగుడు నిల్చున్నాడు, "రండి! ఇద్దరూ బండి యెక్కండి," అన్నాడు. ఆ గంభీర శాంత స్వరాన్ని పాటించే అలవాటుకొద్దీ సిమ్మన్న బండివేపు నడవగానే ఆమె ఆపడానికి పరుగెత్తుకు వచ్చింది. "వద్దు వద్దు....మళ్ళీ ఆ నరకానికివెళ్ళొద్దు మనం ఇక్కడే యిలాగ వుండిపోదాం. ఒక్కసారే యిద్దరం ఇక్కడే చచ్చిపోదాం!"

ఆమెధాటికి సిమ్మన్న జంకిపోయాడు. కాళ్ళు కట్టుకున్నట్లు నిల్చుండిపోయాడు. ఆమె భర్త ఒకసారి ఆమెవేపు యెగాదిగా చూశాడు. ఆమె శరీరం జలదరిస్తోంది. కోపంతో కంపిస్తోంది. మతి చెడిన మనిషిలా కొద్దిగా పిచ్చిచేష్టలు అగపడ్డాయ్. అంతమందిలో సిమ్మన్న చెయిపట్టిలాగే ఆమె సాహసాన్ని చూసి పౌరుషాన్ని ఆపుకోలేక పోయాడు బిగ్గరగా "వాణ్ణి త్రాళ్ళతో కాళ్ళు చేతులూ కట్టి బండిలో వెయ్యం"దని హుకుం జారీ చేశాడు.

ఆ ఆజ్ఞ అరనిమిషంలో శిరసావహించడం జరిగింది. బండి కదిలిపోతోంది. ఆమె యెంత గుంజాటన పడినా లాభం లేకపోయింది. ఊళ్ళోవాళ్ళు వున్న సామానులు బయట పడవేసి "నీలాంటి నీచురాలు మా వూర్లోవద్ద"ని కేకలు చేశారు. ఆమె కీ కేక

లేవీ వినిపించలేదు. బండి వెనుక పరుగెత్తింది. కొంత దూరం పోయాక భర్త బండి ఆపించి "మీదికి రా!" అన్నాడు.

"నేరాను ... సిమ్మన్న కట్లు విప్పు....ఎక్కడికో పోతాం!"

మళ్ళీ బండి తోలించాడు. ఎంత బ్రహ్మాండమైన యెండ... పొలాల త్రోవలోనుంచి యెడ్లబండి పరుగెలెడుతోంది. ఆమె కాళ్ళు బొబ్బలెక్కిపోయాయి. స్నానం చేసినట్లు చెమట కారుతోంది. దాహం బ్రహ్మాండంగా వుంది. కాళ్ళు పట్లుతప్పి పీక్కొడుతున్నాయ్. శరీరమంతా కందిపోయింది. పింబోసిన జుత్తుతో వున్న కొద్ది శక్తితో బండివెనుక పరుగెత్తుతోంది....అదిగో ఊరు! ఒళ్ళు స్వాధీనం తప్పుతోంది. ఎదురుగా బండి రెండు బళ్ళుగా అగపడి ....మసగ మసగ్గా.... అగుపించి .... ఒక్కసారి మాయమైపోయింది. బండి ఆగింది. మొగుడు మూర్ఛపోయిన రాజమ్మను బండిమీద వేశాడు. నీరు చల్లాడు. ఆమెకు తెలివివచ్చేసరికి చాలా రాత్రయింది. మాట రాలేదు....తను ఎక్కడ వున్నదీ సరిగా గుర్తు రాలేదు. ఆకలి వేస్తున్నట్లు సైగ చేసింది. కడుపునిండాక సత్తువ వచ్చింది కానీ ఒళ్ళంతా పట్లుడేరినట్లుంది. చుట్టూ మూగి వున్న స్వజనంవైపు చూడకుండా బోర్లపడి పడుకుంది. తెలివి వున్నా నిద్రలో వున్నట్లే నటించింది. ఆ రాత్రంతా తన కాళ్ళ వేపు యెవరో కుర్చీమీద కూర్చున్నారు. అప్పుడప్పుడలా విసురుతున్నాడు. చిన్న పిల్లవాడు యేడుస్తుంటే వెళ్ళి జోకొడుతున్నాడు. ఆమె వుదయం లేచేసరికి కుర్చీమీద కూర్చునే కునుకుతున్న భర్త అగుపించాడు.

30)

"మళ్ళీ యీ ఖైదులో యెందుకు వేశావ్ దేముడా!" అను కుంది. ఎవరితోనూ మాటాడలేదు. ఎవరు మాటలు కలుపుతున్నా ముఖం త్రిప్పి వేస్తోంది. తనకు కావలసినవన్నీ అడక్కుండా దగ్గరకు వస్తున్నాయ్. ఎప్పటికి చీకటి పడుతుందని యెదురుచూసింది చీకటిపడింది నడిరాత్రి....కదలడానికి వీలులేకండా భర్త కాపలా కాస్తున్నాడు...ఒకటి రెండుసార్లు లేవటానికి ప్రయత్నిస్తే మొగుడు యేం కావాలన్నాడు. జవాబు చెప్పకుండా పడుకుంది. ఈలోగా వురుములు ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. లేచి భర్తవేపు చూసింది. అలా కుర్చీమీద కూర్చునే చిన్నమాగన్ను నిద్దరపోతున్నాడు. కదులు దామనేసరికి దబదబ వర్షం ముంచుకొచ్చింది. ఆ వాన జల్లుకు లేచి పోయాడు, కూర్చున్న రాజమ్మనుచూచి "నిద్దర రాలేదా!" అన్నాడు

జవాబు లేదు. కానీ అలా ఆమెవేపు దృష్టి సారించిచూశాడు, అతనిలో యేదో భావుకత్వం పొంగిపొరలింది. ఆమెపై సహజంగా తనకున్న అనురాగం పుష్పించింది. కనికరం వేసింది. అరచేతిని ముడిచి కుడి అరచేతితో ముడిచిన తన చేతిని లాలిస్తున్నట్లు నిము రుతూ...."యేదో తప్పు చెయ్యకపోతే మనిషెలా అవుతాడే ...నీకు ఎందులోనో లోటు చేసివుంటాను....చందమామకి మచ్చవున్నా చూచే వాళ్ళకి ఒళ్ళు పులకరిస్తుందిగా....ఏమంటావ్!"

ఆమె వికారంగా, "గంగలో దూకుతానంటాను!" అంటూ మళ్ళీ జేరబడిపోయింది.

"నీవు మంచిదానివే ...నీనోటంట అలాంటి మాటలు హాస్యానికైనా రాకూడదు!"

"నీదే అంతా నిజం....నాదే అంతా అబద్ధంలే... ఊరుకో," అంది.

ఈ నాగును పట్టి పాముల పెట్టెలో పెట్టినా యింకా మచ్చిక చేయలేక పోతున్నానని పాములవాడు చెప్పుకున్నాడు.

ఆ మరుచటిరోజు మధ్యాహ్నం అయ్యేసరికి ఆ వూరికి అనుకుని ఉత్తర దక్షిణాలుగా పారే యేరు ముంచుక వచ్చింది. ప్రవహం రానురాను పెద్దదై చీకటిపడే సరికి యేరు రెండు ఒడ్డులకు అంటుకొని పారుతోంది. హోరుమనే శబ్దం మైలుదూరం వినిపిస్తోంది. వానలవల్ల చెరవులు నిండాయ్. కప్పలు బెక బెక డప్పులు కొడుతున్నాయ్. కాలువలు నిండి పొలాల్లో పారి పుభాలు మొదలుపెట్టించాయ్ పనిపాట్లలో జోక్యం చేసుకోకండా భర్త యింట్లోనే వున్నాడు. ఆమె ఆ రోజున లేచి తల దువ్వుకుంది. చీర మార్చింది. ఒంటినిండా నగలూ ముఖంనిండా బొట్టు పెట్టుకుని పేరంటాలులా పసుపు రాసుకొని తయారయ్యింది. ఆమెలో మార్పును చూచి భర్త సంతోషపడ్డాడు. ఆరాత్రి తనకు కంటికింపుగా నిద్దరపట్టింది.

సిమ్మన్న ఒంటిగా తన యింటి వాకిట మంచం వేసుకొని పడుకున్నాడు. కొంతవరకూ పిల్లలు తనమీద సవారీచేసి సంతోషపెట్టి యింటిలో నిద్దరపోయారు. తరవాత పెళ్ళాం మాట్లాడి చాలా రాత్రయిందని పోయి ఇంటిలో పడుకుంది. చీకటిగావుంది. ఆకాశాన్ని నక్షత్రాలు మెరుస్తున్నాయ్. దగ్గరగావున్న యేటి గంభీరమైన అరుపు వినిపిస్తోంది. సిమ్మన్నకు నిద్దర రావటంలేదు. తన యజమాని... రాజమ్మ....అంతా జ్ఞాపకం వస్తున్నారు. యజమాని

వుదార స్వభావం తలుచుకుంటుంటే ఒళ్ళు పులకరిస్తోంది. మనసులోనే దేవుడితో సమానమైన మారాజని మొక్కుకుంటున్నాడు. రాజమ్మ సౌందర్యమంతా కళ్ళకు కట్టింది—ఎక్కడి కండ అక్కడ ఎంతో పొందికైన ఒళ్ళు—మంచిసారా త్రాగినట్లుంది ఆమెతో సంసారం! ఆ క్షణంలోనే తన పెళ్ళాం తలపుకొచ్చింది. ఇద్దర్నీ పోల్చుకోవటం జరిగింది. ఇదా పుత్తి యెండ్రిబాగుంది—మెత్తని ముద్ద—అది తాగకండా నా కెన్నిసార్లు గెంజి పోసింది. దీనిఒళ్ళు కోస్తే అంతామందే! అభిమానమే! కాకపోతే "సవితిని కట్టుకొని వూరూరా తిరిగావెందుకు? యింటికి తేలేక పోయావా" అని అడుగుతాదా? "నీకోసం అంత బ్రతుకూ కాలదన్నింది. నీతో నేను సుఖపడ్డాను. అదీ సుఖపడనీ—దాన్నో సెల్లెల్లాగ సూసుకుంటాను—దాని కింత సేస్తాను—" ఇలాగన్నాదే. యిదెక్కడ? కన్నకడుపులో పుట్టిన పిల్లలు అమ్మా అని యేడిసి మీదికొస్తే కదల్లేదు, మెదల్లేదు అదెక్కడ? అది మనిషిపుట్టుక పుట్టలేదు. దాన్ని కోస్తే అభిమానమే లేదు. అలాంటిది నాయింటి కొస్తే పులిలాగ నన్నూ మింగేస్తాది—దాని కడుపులో ఒక పిల్ల పుట్టేనా పిల్లల పీకలు పిసికేస్తాది! దానికి వూర్లోనే చోటు యివ్వకూడదు. మూడు ముల్లూ కట్టానా? రండో మొండో భరించడానికి? దానికీ నాకు సమ్మంధం యేం వున్నాదని" యిలా ఆలోచింపుకుంటూవుంటే యెవరో అతనిమీద చెయ్యి వేశారు. గతుక్కుమని తలెత్తేసరికి రాజమ్మ సింగారించుకొనివచ్చిన కామినీ దేవతలావుంది. పదపద అన్నది తొందరగా. "రాను" అని చెప్పటానికి నోరు కదల్లేదు. లేచాడు. ఆమె గబగబ నడుస్తోంది ముందుకు. మెల్లిగా అడుగులు వేస్తున్న సిమ్మన్నను చూచి ఆగి "దా" అని పిల్చింది. గబగబ తనకు తెలియకుండానే కాళ్ళు కదలిపోయాయి.

ఊరు దాటారు. చుక్కల వెలుగులో యేటిఒడ్డు వెంబడే త్రోవలో పోతూనే వెనుక వున్న వాడిని ముందు నడవమని ఆమె త్రోవ తప్పుకుంది. ముందుకు నాలుగు అడుగులువేసి ఆగి ధైర్యం చిక్కబట్టుకొని, "యెక్కడికి" అన్నాడు. ఆమె సహజగంభీరస్వరంతో "నీ వెనకనే వస్తాను....ముళ్ళత్రోవ కానీ....యిసకదిబ్బలు కానీ...గంగలోనికి గానీ...గగనానికి గానీ....నరకానికైనా.... నీతోనే వస్తాను....తీసుకుపో...." అంది.

సిమ్మన్నకు కాళ్ళు సరిగా ముందుకు పడటంలేదు. ఈమె యందు అనురాగంకంటె అతీతమైన బంధనం తనను వెనుకకు లాగుతొంది. అడమనిషిలోవుండే మానవత్వం తలుపుకువచ్చి యింటివేపు తిరిగి పరుగెత్తమని ప్రోత్సహిస్తోంది. పిల్లలపై కన్న తండ్రికి సహజంగా వుండే మమకారం మనసులోమథనంచేస్తోంది ఈ బెబ్బులిని యెలా విడిపించుకొనటం—తన నిర్మలమైన బాటకు అడ్డుగా కాసింది. దోచుకుంటూ కలుపుకుంటూ బొబ్బలు పెడుతూ కదులుతున్న యేరు ప్రక్కనే వుందని స్ఫురించింది. మనసు కఠినమైంది. కార్య నిమగ్నుడై ఆగాడు.

ఆమె అతని భుజంమీద చెయ్యివేసి "చీకటని భయంగా వుందా?" అంది.

"లేదులే...." అన్నాడు.

"పాము లుంటాయనా? పాము నిన్ను కరిస్తే—నేనూ కరిపించుకుంటానులే....పద....పద....!" ఆమె కదలని అతనిని, తన అందమైన బాహువులతొ చుట్టి వేసింది. ముఖంలో ముఖం పెట్టింది

సిమ్మన్న సంచలనం కలిగింది. ఆ నిశిలో నిశాచరుడయ్యాడు. పువ్వు పూర్తిగా నలిపివేసి ఉద్రేకంతో ఒక్కసారి గంగలోనికి త్రోసివేశాడు! తిరిగి యేమీ తెలియనట్లు యింటివేపు నిద్రపోడానికి పరుగెత్తాడు.

రాజమ్మ చనిపోయి ఒకదశాబ్దం గడిచింది. ఆగ్రామం వెళ్ళేవాళ్ళకి యేటిఒడ్డున ఒక మనిషి కనిపిస్తాడు, యేటివేపు చూపిస్తూ, "నన్ను రమ్మని పిలుస్తున్నాది! మీకు వినపడలేదా రాజమ్మ పిలుపు....అదిగో....అదిగో!" అంటాడు. ఆ చుట్టు పట్లపున్నవాళ్ళు, "పిచ్చి సిమ్మడు బాబూ, రేయీ పగలూ అదేమాట ... అక్కడే వుంటాడు!" అంటారు.

(భారతి 1954)